Наукові перспективи
Видавнича група

ВІСНИК науки та освіти

ISSN 2786-6165 (online)

Bulletin of Science and Education

серії: філологія, культура і мистецтво, педагогіка, історія та археологія, соціологія

№ 7(13) 2023

Видавнича група «Наукові перспективи»

Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»

«Вісник науки та освіти»

(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)

Випуск № 7(13) 2023

Київ – 2023

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization
"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")

Issue № 7(13) 2023

Kiev – 2023

ISSN 2786-6165 Online

УДК 001.32:1 /3](477)(02)

DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2023. № 7(13) 2023. С. 1049

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 01.08.2023, № 4/8-23)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а, також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.
Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а, також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна);
- Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України;
- Вакулик Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- Головня Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- Линтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- Матійчин Ірина Мстиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)

- Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методики її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені к.д.ушинського (Одеса, Україна)
- Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант(м. Дніпро, Україні)
- Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- Стратулат Наталія Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри правничої лінгвістики Національної академії внутрішніх справ, (Київ , Україна)
- Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Тєлєжкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

© автори статей, 2023
© Видавнича група «Наукові перспективи», 2023

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

Haieva P.O. 18
STRUCTURAL-SEMANTIC AND COMMUNICATIVE-PRAGMATIC *CHARACTERISTICS OF EXPRESSIONS OF ADMIRATION IN MODERN ENGLISH*

Nagachevska O.O., Kushka B.G. 30
INTERCULTURAL COMMUNICATION AND INTERCULTURAL *COMMUNICATIVE COMPETENCE OF UNDERGRADUATES LEARNING BUSINESS ENGLISH*

Андрощук О.О., Скрипник А.В. 43
МЕТАФОРИЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ UKRAINE У ФРАНЦУЗЬКОМУ *МЕДІА-ДИСКУРСІ*

Білоус Б.П., Прокопів Л.М., Бойчук А.П. 58
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ АНАЛІЗУ ФОНОСЕМАНТИЧНИХ ЯВИЩ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Боднар О.І., Баб'як Ж.В., Плавуцька І.Р. 69
ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ботвин Т.М., Пилипець О.В., Григошкіна Я.В. 85
ЛІНГВІСТИЧНІ СТРАТЕГІЇ В ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Возняк І.З. 102
ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ ІТАЛІЙСЬКИХ ЕКЗОТИЗМІВ У ПЕРЕКЛАДІ

Герасименко Ю.А., Дерді Е.Т., Погонець В.В. 116
ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА В ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ З ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Дем'яненко Н.Б. 125
ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ З КОМПОНЕНТОМ GŁOWA (ГОЛОВА) У ПОЛЬСЬКІЙ МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

Дерді Е.Т., Зикань Х.І., Поливач М.А., Костенко В.Г. 140
ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬО-КОМУНІКАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА У ВІРТУАЛЬНИЙ ПРОСТІР: РОЛЬ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФІЛОЛОГІВ

Зеленська О.П. 154
ТЕМАТИЧНІ ГРУПИ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОСУДДЯ (НА ПРИКЛАДІ КРИМІНАЛЬНОГО РОЗСЛІДУВАННЯ В США)

Івко О.С., Дьячок Н.В. 170
ДІЄСЛІВНІ КОМПРЕСИВИ В МОВЛЕННІ УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Казимір І.С. 184
МЕТАФТОНІМІЧНИЙ КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ БЛЕНД "GUARDIAN'S COVID GENERATION" НА МАТЕРІАЛІ КАТЕГОРІЇ КОНТЕКСТУАЛЬНОЇ СИНОНІМІЇ

Князян М.О., Панченко І.В., Войтенко Л.І. 197
ВІДОБРАЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СВІТОРОЗУМІННЯ ДІТЕЙ У ТВОРАХ АНТУАНА ДЕ СЕНТ-ЕКЗЮПЕРІ ТА ДЖАННІ РОДАРІ

Красівський О.М. 207
ЕВОЛЮЦІЯ ТЕРМІНА МАСМЕДІЙНОЇ СФЕРИ: ІСТОРИЧНИЙ *ЕКСКУРС*

Ланчуковська Н.В., Шальов А.С., Приходько І.М. 217
МОВНІ АКЦЕНТИ ЯК ІНДИКАТОРИ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОГО СТАТУСУ В РЕГІОНАЛЬНИХ ВАРІАНТАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Лисак В.М., Попадинець М.В. 227
ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ СИМВОЛИ УКРАЇНСЬКОЇ ЧАРІВНОЇ КАЗКИ

Онуфрієнко Г.С. 240
МАРКЕРИ МАНІФЕСТАЦІЇ ПАТОГЕННОСТІ ТЕКСТУ В СУЧАСНОМУ ПРОФЕСІЙНО-ДІЛОВОМУ ДИСКУРСІ

Рябова К.О. 255
РОЛЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Семенишин О.І. 265
МОВНІ УНІВЕРСАЛІЇ ВПЛИВУ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

Сосницький І.О. 276
ДІАЛОГ ЯК МІЖОСОБИСТІСНИЙ ЗВ'ЯЗОК

Тичініна А.Р., Наместюк С.В. 287
ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ: АСПЕКТИ ПОЕТИКИ *І МЕТОДИКИ*

Філіппович Т.М. 300
ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОБОВ'ЯЗКОВОЇ ОСВІТИ ІСПАНІЇ

Шестакова С.О., Фенцик О.М., Недашківська Т.Є. 315
АНАЛІЗ ЖАНРОВИХ ОСОБЛИВЛИВОСТЕЙ АКАДЕМІЧНОГО *ПИСЬМА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ*

СЕРІЯ «ПЕДАГОГІКА»

Honchar K.L., Trotsiuk A.M. 328
SOME FEATURES OF THE VIDEO-BASED ENGLISH LESSON PLAN ON THE TOPIC "THE CELL STRUCTURE"

Ren Wei 343
FACTORS FOR ACTIVATING THE ARTISTIC POTENTIAL OF AN INSTRUMENTAL MUSICIAN

Антонов О.В. 356
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ВІСНИК науки та освіти
ISSN 2786-6165 (ONLINE) №7(13) 2023

Bulletin of Science and Education

УДК 373.5.016(470):81’243(045)

https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-7(13)-300-314

Філіппович Таміла Миколаївна викладач кафедри теорії та практики іноземних мов, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, вул. Садова, 28, м. Умань, 20308, тел.: (067) 260-05-69, https://orcid.org/ 0000-0001-7030-9212

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОБОВ’ЯЗКОВОЇ ОСВІТИ ІСПАНІЇ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню питання навчання іноземних мов у закладах середньої освіти Іспанії та змісту освітніх програм з огляду на низку освітніх законів, таких як «Закон про загальну освіту» («Ley General de Educación», LGE) 1970 р., «Загальний закон про освітню систему» («Ley Orgánica General del Sistema Educativo» LOGSE) 1990 року, «Закон про якість» («Ley Orgánica de la Calidad de Educación» LOCE) 2002 року, «Закон про освіту» («Ley Orgánica de Educación» LOE), прийнятий у 2006 році, Закон «Про підвищення якості освіти» («*Ley Orgánica para la Mejora de la Calidad Educativa*» LOMCE) 2013 року й, нарешті, Закон, який прийшов на зміну LOE («Ley Orgánica de Modificación de la LOE» LOMLOE) 2020 року. За останні 40 років іноземні мови в іспанській освітній системі зазнали трансцендентних змін, відзначених переходом від широкого та загального використання французької мови на всіх рівнях і етапах іншомовної освіти до майже абсолютного панування англійської мови. Сьогодні 98,2% іспанських школярів вивчають англійську як першу іноземну мову, у порівнянні з 1,4% тих, хто обирає французьку [1, С.22]. Однак ця зміна не була викликана чи спричинена навмисними трансформаціями освіти, а сталася у відповідь на соціальний запит. Насправді в жодному законі про освіту не згадується якась конкретна іноземна мова, але прописані цілі, інструменти, змістові компоненти, компетентності, які мають отримати здобувачі освіти у перспективі. Тобто, освітні закони не нав’язують певну мову, але створюють умови для розвитку будь-якої із них, а, отже, аналіз змісту основних складових вищезгаданих освітніх законів, спрямованих на опанування іноземних мов учнями закладів середньої обов’язкової освіти Іспанії, може допомогти зрозуміти в цілому ситуацію у сфері вивчення іноземних мов у системі освіти Іспанії на рівні середньої обов’язкової освіти (Educación Secundaria Obligatoria). Що і має на меті автор цього дослідження.

Ключові слова: іншомовна освіта Іспанії, освітні закони Іспанії, іноземна мова у закладах базової середньої освіти Іспанії, європейський освітній простір, європейські освітні стандарти, зміст програми вивчення іноземних мов у Іспанії.

Filippovych Tamila Mykolaivna Lecturer of the Department of Theory and Practice of Foreign Languages, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Sadova st., 28, Uman, 20308, https://orcid.org/ 0000-0001-7030-9212

FEATURES OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN INSTITUTIONS OF SECONDARY COMPULSORY EDUCATION IN SPAIN

Abstract. The article deals with the analysis of the issue of teaching foreign languages in secondary educational institutions in Spain and the content of educational programs in view of a number of educational laws, such as the “Law on General Education” («Ley General de Educación», LGE) dated from 1970, “General Law on the Education System” («Ley Orgánica General del Sistema Educativo» LOGSE) dated from 1990, “Law on Quality” («Ley Orgánica de la Calidad de Educación» LOCE) dated from 2002, “Law on Education” («Ley Orgánica de Educación» LOE), passed in 2006, the Law “On Improving the Quality of Education” («Ley Orgánica para la Mejora de la Calidad Educativa» LOMCE) dated from 2013 and finally the Law that succeeded the LOE («Ley Orgánica de Modificación de la LOE» LOMLOE) dated from 2020. Over the past 40 years, foreign languages in the Spanish educational system have undergone transcendental changes, marked by the transition from the widespread and general use of French at all levels and stages of foreign language education to the almost absolute dominance of English. Today, 98.2% of Spanish schoolchildren learn English as their first foreign language, compared to 1.4% who choose French [1, P.22]. However, this change was not caused or caused by deliberate educational transformations, but occurred in response to social demand. In fact, no specific foreign language is mentioned in any law on education, but the goals, tools, content components, competences that the students of education should acquire in the future are prescribed. That is, educational laws do not impose a certain language, but create conditions for the development of any of them, and therefore, the analysis of the content of the main components of the above-mentioned educational laws, aimed at the acquisition of foreign languages by students of secondary basic education institutions in Spain, can

help to understand in overall situation in the field of foreign language learning in the Spanish education system at the level of compulsory secondary education (Educación Secundaria Obligatoria). This is the aim of the author of the article.

Keywords: foreign language education in Spain, educational laws of Spain, foreign language in basic secondary educational institutions of Spain, European educational space, European educational standards, content of the foreign language study program in Spain.

Постановка проблеми Оскільки Україна невпинно рухається у напрямку інтеграції до європейського освітнього простору, виникає потреба у вивченні та порівнянні освітніх тенденцій, традицій, європейських цінностей, чинників, що впливають на розвиток та трансформації в освіті, з опорою на загальнолюдські демократичні та гуманістичні погляди європейського суспільства. Зокрема цікавим і маловивченим є досвід Іспанії у вивченні іноземних мов у закладах середньої обов'язкової освіти (Educación Secundaria Obligatoria – ESO).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Детальний аналіз сучасних надбань з досліджуваної проблематики дозволив виявити, що серед вчених, хто займався вивченням досвіду навчання іноземних мов у закладах середньої обов'язкової освіти Іспанії є такі науковці: В.Ю. Годлевська, М. Гонсалес Вільярон, Т.Є Кристопчук., Д. Мадрид, Н.О. Постригач, С.О. Сисоєва, М.П. Юрченко.

Мета статті – на підставі аналізу нормативно-законодавчої бази розглянути процес викладання та навчання іноземних мов у закладах базової середньої освіти Іспанії, прослідкувати тенденції розвитку іншомовної освіти цієї країни, проаналізувати реформи спрямовані на покращення рівня володіння іноземними мовами іспанського суспільства як невід'ємної частки європейської спільноти.

Виклад основного матеріалу. У цій статті зроблено спробу узагальнити тенденції, які позначили викладання іноземних мов і підготовку вчителів у сучасній Іспанії яка входить до європейського освітнього простору і прагне наблизити мовні стандарти вивчення іноземних мов, зважаючи на європейські практики. Також детально розглянуто програму вивчення іноземних мов у закладах середньої освіти, яка відображає прагнення іспанського суспільства до європейського освітнього простору.

Як стверджує Д. Мадрид, починаючи з освітньої реформи 1990 року, викладання іноземних мов і підготовка іспанських учителів

рішуче дотримувалися проєкту європейського будівництва, до якого Іспанія поступово і безповоротно наближалася після того, як Адольфо Суарес у 1977 році подав запит на приєднання до Європейського економічного співтовариства, яке згодом, через вісім років, стане Європейським союзом. «Закон про загальну освіту» (LGE) 1970 р. встановив обов'язкове вивчення іноземної мови на рівні базової середньої освіти. [2, С.12-17]

Загальний закон про освітню систему (LOGSE), затверджений у 1990 році, зберіг таку ж присутність іноземних мов, як і LGE, у початковій, середній та старшій школі. В якості нововведення було введено другу іноземну мову як обов'язкову в ланці середньої освіти. Закон про якість (LOCE) 2002 року, у свою чергу, також зберіг таку саму ситуацію для іноземних мов і пішов ще далі, запровадивши перший підхід до іноземної мови на другому циклі ранньої (дошкільної) освіти, особливо в останній рік навчання.

Закон про освіту (LOE) 2006 року продовжив існуючу пропозицію щодо іноземних мов запровадив вивчення другої іноземної мови в третьому циклі початкової освіти. За словами Гонсалеса Вільярона [3, С.258], він містить спробу «підвищити якість освіти відповідно до цілей, визначених Європейським Союзом, наголошуючи на відкритості Іспанії у взаємодії з Європою через формування навчальних компетенцій, сприяння вивченню іноземної мови та обмінам тощо».

Закон «Про підвищення якості освіти» (LOMCE) 2013 року також зберігає попередню тенденцію, хоча скасовує згадку про другу іноземну мову на рівні початкової освіти. Проте освітні управління за бажанням можуть запропонувати його в блоці предметів вільної регіональної конфігурації.

Нарешті, Закон, який змінює LOE («Ley Orgánica de Modificación de la LOE» LOMLOE) 2020 року, зберігає ситуацію з LOMCE і відновлює пропозицію другої іноземної мови, але не лише на третьому циклі, а й у всій початковій освіті.

Суттєве вдосконалення засобів зв'язку та швидка еволюція, розвиток і поширення інформаційних і комунікаційних технологій призвели до безпрецедентного зростання міжнародних відносин. Крім того, Іспанія – це країна, що входить до складу європейського освітнього простору, де знання інших мов спільноти є ключовим елементом для сприяння вільному пересуванню людей і, таким чином, полегшення культурного, економічного, технічного та наукового співробітництва між її членами. Тому учні повинні бути готові жити у світі, який поступово стає все більш інтернаціональним, багатокультурним і багатомовним.

З цієї причини Рада Європи в Загальноєвропейських рекомендаціях з мов: вивчення, викладання, оцінювання встановлює вказівки як для вивчення мови, так і для оцінювання компетентності мовця різними мовами [4, С.9]. Ці рекомендації є базовими для укладання навчальної програми з іноземних мов у закладах середньої обов'язкової освіти Іспанії. Зазначений документ визначає різні етапи розвитку комунікативної компетенції іноземною мовою залежно від здатності учнів виконувати набір комунікативних завдань, які вимагають виконання дій із комунікаційною метою в певній сфері. Комунікативна діяльність вимагає використання усного та писемного мовлення, а також застосування комунікативних ресурсів і лінгвістичних і нелінгвістичних стратегій, що відповідають контексту, в якому вона відбувається. Таким чином, об'єктом предмету на етапі обов'язкової середньої освіти буде навчання дискурсивним навичкам, які можуть використовуватися в різних сферах. Серед них варто відзначити: сферу особистих відносин, яка включає сімейні відносини і відносини в суспільстві; освітня сфера, пов'язана з щоденними ситуаціями та діями в школі; академічна, пов'язана зі змістом предмета та інших предметів навчального плану; публічна, що охоплює все, що стосується щоденної соціальної взаємодії чи роботи; ЗМІ та ін.

Завершивши навчання у початковій школі, учні повинні вміти використовувати іноземну мову, щоб висловлюватись і спілкуватися усно і письмово в простих і поширених ситуаціях. У системі обов'язкової середньої освіти процес вивчення іноземної мови продовжується з метою, щоб наприкінці цього етапу вони закріпили свої продуктивні навички та змогли підтримувати бесіду й порозумітися в ряді ситуацій, а також для вираження власної думки у неформальній дискусії, для того, щоб зрозуміти основні ідеї іншомовних текстів, засвоїти та навчитися використовувати на практиці граматичний та лексичний мінімум. Так само наприкінці цього етапу вони повинні вміти гнучко вирішувати щоденні проблеми усного та письмового спілкування, наприклад, брати участь у звичайних розмовах, подавати скарги, розповідати про досвід чи плани, щось пояснювати чи просити роз'яснення. Коротше кажучи, цей етап повинен стати надійною відправною точкою для продовження процесу навчання, який триватиме все життя.

Для досягнення цих цілей, навчальний план складається з етапів, спрямованих на досягнення ефективної усної та письмової комунікативної компетентності, що дозволяє учням висловлюватись із прогресуючою ефективністю та коректністю. Таким чином,

розвиватимуться продуктивні комунікативні навички – говоріння та письмо та рецептивні – читання та аудіювання. Звісно, вивчення будь-якої мови завжди є довготривалим процесом, який не закінчується на цьому етапі. З іншого боку, вивчення іноземної мови виходить за рамки суто лінгвістичного навчання. Знання іноземних мов сприяє формуванню в учнів широкого кругозору, виховує повагу до людей інших національностей, викликає зацікавленість інакшою культурою, розвиває міжкультурну обізнаність, є засобом для розуміння глобальних проблем, а також для отримання знань та різних стратегій навчання. Процес викладання та вивчення іноземних мов на цьому освітньому ступені включає компонент, що сприяє розвитку позитивного ставлення до інших мов і культур, розумінню та цінуванню як іноземних мов, так і власної мови.

Зміст навчання іноземних мов представлено згрупованими блоками за трьома векторами, які мають специфічні характеристики та потреби з точки зору процесу викладання та навчання: мовні навички, складові елементи мовної системи, її функціонування та взаємозв'язки, а також соціальний і культурний вимір іноземної мови.

Мовні навички зібрані в блоці 1: «Слухання і говоріння» і в блоці 2, «Читання та письмо». Обидва дозволяють пов’язати набуті компетентності з їх реалізацією в комунікативній діяльності, яка розвиває вміння спілкуватися. Навички усного та письмового мовлення представлені окремо, оскільки, хоча усне та писемне мовлення є двома проявами комунікації та для кожного з них потрібні різні навички та вміння.

На етапі базової середньої освіти в закладах середньої обов’язкової освіти (ESO – Educación Secundaria Obligatoria) Іспанії, важливе значення надається усному спілкуванню, тому перший блок зосереджується на розвитку в учнів здатності взаємодіяти в певних ситуаціях і підкреслює важливість лінгвістичної моделі усного висловлювання, що надходить від різноманітної кількості мовців, щоб вловити, наскільки це можливо, варіації та нюанси. Звідси сильна присутність у навчальній програмі використання звичайних аудіовізуальних медіа та інформаційно-комунікаційних технологій.

Спостереження за усними та письмовими проявами мови, яка вивчається та її використанням в ситуаціях спілкування, що дозволяє розробити дедалі складнішу концептуальну систему її функціонування – це те, на чому зосереджує увагу блок 3: «Знання мови». Точкою відліку будуть ситуації використання, які сприяють формулюванню висновку

про правила функціонування мови та дозволяють учням зрозуміти, які елементи іноземної мови вже знайомі їм з рідної мови чи іншої іноземної, яку вони вивчали раніше, встановити, які стратегії допомагають їм прогресувати у своєму навчанні і почуватися впевнено.

З іншого боку, зміст блоку 4 «Соціокультурні аспекти та міжкультурна обізнаність» допомагає учням вивчати звичаї, форми соціальних відносин, особливості країн, у яких розмовляють іноземною мовою, тобто спосіб життя, відмінний від їхнього. Ці знання сприятимуть толерантності та прийняттю, підвищуватимуть інтерес до вивчення різних соціальних і культурних реалій і сприятимуть міжкультурній комунікації, оскільки мови є носіями змісту, рис і ознак культур, для яких вони є засобами вираження. Отже, фактично, цей блок сприятиме формуванню лінгвокраїнознавчої компетентності учнів середньої ланки освіти.

Вивчення іноземної мови сприяє набуттю компетенції в мовному спілкуванні безпосереднім шляхом, завершуючи, збагачуючи і наповнюючи цю загальну комунікативну здатність новими всеохоплюючими і експресивними відтінками. Вивчення іноземної мови на основі розвитку навичок спілкування сприятиме розвитку цієї базової компетенції так само, як і перша (рідна) мова. Однак внесок іноземної мови в розвиток цієї компетенції є суттєвим в усному дискурсі під час набуття навичок аудіювання, говоріння та мовлення, що є особливо актуальним на цьому етапі. Так само вивчення іноземної мови покращує загальну комунікативну компетентність, розвиваючи здатність висловлюватися в усній та письмовій формі, використовуючи лексичний та граматичний матеріал, що відповідає кожній ситуації, інтерпретуючи різні типи дискурсу в контексті. З іншого боку, поступове вивчення правил системи іноземної мови, що вивчається, покращить набуття цієї компетенції.

Починаючи з часів, коли виникло мовлення, мова стала інструментом мислення, засобом інтерпретації реальності та можливістю навчання через удосконалення. Таким чином, цей предмет суттєво сприяє розвитку компетентності уміти вчитися, оскільки він підвищує загальні лінгвістичні здібності, надаючи нові можливості та різні ресурси для розуміння та вираження, спонукає таким чином здобувати знання, формулювати гіпотези та думки, висловлювати та аналізувати почуття та емоції. З іншого боку, компетентність уміти вчитися є надзвичайно важливою, якщо її зміст безпосередньо пов’язаний із рефлексією до власного навчання, що забезпечує інтенсифікацію процесу вивчення іноземної мови, коли кожен учень може свідомо визначити, як він

найкраще навчається та які стратегії роблять його найефективнішим. Це є причиною включення до навчального плану спеціального розділу рефлексії над власним навчанням, який розпочався ще в початковій школі, але на цьому етапі має набути більш інтенсивного ступеня систематизації. Розробка різних стратегій «уміння навчатися» поступово готує учнів до прийняття рішень, які сприяють самостійності використання та продовження вивчення іноземної мови протягом усього життя.

Вивчення іноземних мов також є хорошим засобом для розвитку соціальної та громадянської компетентності. Мови служать мовцям для соціального спілкування, вони є частиною культури різних спільнот і націй. Але також значною мірою вони є засобом спілкування та передачі культури, що сприяє і зростанню зацікавленості дисципліною, мотивації до спілкування з носіями інших мов, а також визнанню та прийняттю культурних і поведінкових відмінностей. Обмін особистою інформацією допомагає зміцнити ідентичність співрозмовників. З іншого боку, в процесі вивчення іноземних мов, робота в групах і парах є особливо актуальною, завдяки цій взаємодії людина вчиться брати участь, висловлювати власні ідеї та слухати думку інших, розвивається вміння будувати діалоги, приймати рішення, досягати домовленностей.

Вищезазначені компетентності наразі безпосередньо пов'язані з компетентністю в обробці інформації та цифровою компетентністю. Інформаційно-комунікаційні технології пропонують нам можливість спілкуватися в режимі реального часу з будь-якою частиною світу, а також легкий і миттєвий доступ до безперервного потоку інформації, який зростає з кожним днем. Знання іноземної мови полегшує доступ до інформації, яку можна знайти цією мовою, водночас відкриваючи можливість спілкування нею. Крім того, це сприяє особистому спілкуванню через електронну пошту та месенджери в обміні з молодими людьми з інших місць і, що більш важливо, створює реальні та функціональні контексти спілкування. Подібним чином, оскільки іноземна мова потребує контакту з дуже різноманітними мовними моделями, використання цифрових ресурсів для навчання є невід'ємною частиною суб'єкта і таке щоденне використання безпосередньо сприяє розвитку цієї компетенції.

Цей предмет, зокрема, включає підхід до культурних проявів мови та країн, які нею розмовляють, і, отже, сприяє набуттю мистецької та культурної компетентності, сприяючи підходу до творів або авторів, які зробили внесок у мистецтво. Подібним чином, сфера сприяє розвитку

цієї компетенції, якщо вона полегшує вираження думок, смаків та емоцій, викликаних різними культурними та мистецькими проявами, і якщо надається перевага індивідуальній та груповій творчій роботі, такій як реалізація та представлення літературних творів – п'єс, казок чи оповідань. Коротше кажучи, передача іноземною мовою знань і оцінки культурного розмаїття мистецьких проявів сприятиме розвитку цієї компетентності.

Знання іноземної мови також сприяє набуттю компетенції, самостійності та особистої ініціативи різними способами. Навчальна програма сприяє кооперативній роботі в класі, управлінню особистими ресурсами та соціальними навичками для співпраці та переговорів, що означає введення в дію певних процедур, які дозволяють розвивати ініціативи та приймати рішення у плануванні, організації та управлінні роботою, таким чином сприяючи автономії та особистій ініціативі.

Отож, розглянувши короткий зміст 4-х блоків програми з навчання іноземним мовам, можна зазначити, що результатом вивчення цього предмету у закладах середньої обов'язкової освіти в Іспанії є розвиток таких умінь:

1. Слухати та розуміти загальну та конкретну інформацію з усних текстів у різних комунікативних ситуаціях, виявляючи повагу та співпрацю.

2. Висловлюватися та спілкуватися усно у звичних ситуаціях спілкування зрозумілим, відповідним способом та з певним рівнем автономії.

3. Читати та розуміти різні тексти на рівні, який відповідає здібностям та інтересам учнів, щоб отримати загальну та конкретну інформацію, використовувати читання як джерело задоволення та особистого збагачення.

4. Писати прості тексти з різними цілями на різні теми, використовуючи адекватні ресурси зв'язності та когерентності.

5. Правильно використовувати основні фонетичні, лексичні, структурні та функціональні компоненти іноземної мови в контексті реального спілкування.

6. Розвивати самостійність у навчанні, розмірковувати над власними навчальними процесами та переносити знання та стратегії спілкування, набуті іншими мовами, на іноземну мову.

7. Використовувати навчальні стратегії та всі наявні у них засоби, включаючи інформаційні та комунікаційні технології, для отримання, відбору та представлення інформації в усній та письмовій формі.

8. Цінувати іноземну мову як інструмент доступу до інформації.

9. Використовувати іноземну мову та мови в цілому як засіб спілкування та взаєморозуміння між людьми різного походження, мов та культур, уникаючи будь-якого типу дискримінації, мовних та культурних стереотипів.

10. Виявляти сприйнятливе ставлення та впевненість у собі у здатності вивчати та використовувати іноземну мову.

Розглянувши ближче кожен із змістових блоків навчальної програми з іноземних мов середньої обов'язкової школи в Іспанії (ESO), можна виокремити сукупність завдань спрямованих на розвиток тих чи інших знань та вмінь. Завдання блоку 1 «Слухайте, говоріть і розмовляйте»:

•Слухання та розуміння коротких усних повідомлень, що пов'язані з класною діяльністю: інструкції, запитання, коментарі, діалоги.

•Прогнозування загального змісту почутого з підтримкою вербальних і невербальних елементів.

•Отримання конкретної інформації в усних текстах про повсякденні та передбачувані питання, такі як числа, ціни, час, імена або місця, представлених в різних опорах.

•Використання базових стратегій для розуміння усних повідомлень: використання вербального та невербального контексту та попередніх знань про ситуацію.

•Складання коротких усних текстів з логічною структурою та правильною вимовою.

•Участь у коротких і простих бесідах у класі, а також у моделюванні, пов'язаному з особистим досвідом та інтересами.

•Використання відповідних реакцій на інформацію, необхідну вчителю та однокласникам у класній діяльності.

•Розробка стратегій для подолання перерв у спілкуванні, використання вербальних і невербальних елементів для усного висловлювання в парах і групах, вимога до повторення та роз'яснення, серед іншого.

Блок 2. «Читання та письмо» спрямований на формування наступних компетентностей:

•Розуміння основних інструкцій для правильного вирішення завдань.

•Загальне розуміння та ідентифікація конкретної інформації в різних автентичних та адаптованих простих текстах, на папері та в цифровому вигляді, на різні теми, що відповідають їхньому віку та пов'язані зі змістом інших предметів у навчальній програмі.

•Здатність самостійно читати тексти відповідно до віку, інтересів і рівня компетенції.

•Використання основних стратегій розуміння прочитаного: ідентифікація теми тексту за допомогою текстових і нетекстових елементів, використання попередніх знань, висновок про значення з контексту, порівняння подібних слів або фраз у мовах, які вони знають.

•Визнання деяких характеристик і умовностей письмової мови та її відмінність від усної мови.

•Розвиток письмового вираження керованим способом, наприклад, завершення або зміна простих речень і абзаців.

•Складання коротких текстів з основними елементами зв'язності, з різними комунікативними намірами, на основі моделей і з використанням основних стратегій у процесі письмового твору (планування, текстуалізація та перегляд).

•Використання основних правил орфографії та пунктуації та усвідомлення їх важливості в письмовій комунікації.

•Зацікавленість у поданні текстів, написаних на папері та в цифровому вигляді.

Блок 3. «Знання мови» має на меті сформувати уявлення про лінгвістичні знання, а отже завданнями цього блоку є:

•Визначення основних морфологічних елементів у вживанні мови: іменника, дієслова, прикметника, прислівника, прийменника тощо.

•Виявлення та використання загальних виразів, простих фраз і лексики, пов'язаної з конкретними та повсякденними контекстами та змістом інших предметів навчального плану.

•Використання основних структур і функцій, пов'язаних з найбільш передбачуваними повсякденними ситуаціями.

•Розпізнавання та створення основних моделей ритму, інтонації та наголосу слів і фраз.

•Застосування базових стратегій для організації, надбання, запам'ятовування та використання словникового запасу.

•Поступове використання навчальних ресурсів, таких як словники, довідники, бібліотеки або інформаційно-комунікаційні технології.

•Керована рефлексія щодо використання та значення граматичних форм, що відповідають різним комунікативним намірам.

•Ініціювання самооцінки та самокорекції усних і письмових виступів.

•Прийняття помилки як частини процесу навчання та позитивне ставлення до її подолання.

•Організація особистої роботи як стратегії прогресу в навчанні.

•Зацікавленість у використанні можливостей навчання, створених у контексті класу та поза ним.

•Активна участь у заходах та робота в команді.

•Впевненість та ініціативність висловлюватись публічно та письмово.

Блок 4. «Соціокультурні аспекти та міжкультурна свідомість» охоплює наступні завдання:

•Визнання та цінування іноземної мови як засобу спілкування в класі та з людьми з інших культур.

•Виявлення звичаїв і особливостей повсякденного життя, характерних для інших країн і культур, де розмовляють іноземною мовою.

•Використання відповідних формул ввічливості в соціумі.

•Знання деяких історичних та географічних особливостей країн, де розмовляють іноземною мовою, отримання інформації за допомогою різних засобів, включаючи Інтернет та інші інформаційно-комунікаційні технології.

•Зацікавленість та ініціатива у здійсненні комунікативних обмінів з носіями або тими, хто вивчає іноземну мову, використовуючи паперові чи цифрові носії.

•Оцінка особистого збагачення, яке передбачає стосунки з людьми, які належать до інших культур.

Критерії оцінювання

1. Розуміти загальну ідею та найбільш відповідну конкретну інформацію в усних текстах, висловлених віч-на-віч або за допомогою аудіовізуальних засобів про повсякденні справи, якщо вимовляти повільно та чітко. Завдяки цьому критерію оцінюватиметься здатність студентів розуміти суть діалогів, які транслюються віч-на-віч або за допомогою аудіовізуальних засобів масової інформації, навіть якщо вони не зрозумілі повністю. По суті, йдеться про оцінку того, чи визначено значення інструкцій, коментарів, запитань і відповідей, коротких діалогів, описів і коротких розповідей.

2. Спілкуйтеся усно, беручи участь у бесідах і симуляціях на теми, відомі або над якими працювали раніше, використовуючи відповідні стратегії для сприяння безперервності спілкування та продукування зрозумілої мови, яка відповідає наміру спілкування.Цей критерій оцінює здатність до усного спілкування, беручи участь у розмовах, реальних чи імітованих, на знайомі теми. Вони, по суті, складатимуться із постановки

запитань і відповідей, обміну ідеями та інформацією, переказу досвіду на знайомі теми в передбачуваних ситуаціях, використання мовних ресурсів і стратегій, які забезпечують спілкування. У творах можуть бути лексичні, морфосинтаксичні чи фонетичні помилки, які не перешкоджають спілкуванню.

3. Розпізнавати загальну ідею та витягувати конкретну інформацію з письмових текстів, що відповідають віку, з підтримкою текстових і нетекстових елементів на різні теми та інші, пов'язані з деякими предметами навчальної програми.Через цей критерій буде оцінено вміння розуміти різні тексти: інструкції, листування, описи та короткі розповіді, повідомлення, анкети тощо. Застосування основних стратегій читання, таких як висновок про значення з контексту чи візуальних елементів або порівняння з мовами, які вони знають. Цей критерій також оцінює здатність читати тексти на папері чи в цифровому вигляді певної довжини, вчитися чи отримувати задоволення від читання, використовуючи словник, коли це необхідно.

4. Напишіть короткі тексти з різними опорами, використовуючи відповідні структури, функції та словниковий запас, а також деякі основні елементи зв'язності на основі моделей і дотримуючись елементарних правил орфографії та пунктуації. Цей критерій оцінює вміння навіть елементарно писати нотатки, описи, поштову чи електронну кореспонденцію, повідомлення. Тексти міститимуть загальновживані слова, прості речення та основні сполучники. Чітка, чиста та впорядкована презентація в паперовому чи цифровому форматі також буде оцінюватися.

5. Використовуйте знання деяких формальних аспектів коду іноземної мови (морфології, синтаксису та фонології) у різних контекстах спілкування як інструмент для самонавчання та самокоригування власних продукцій та для кращого розуміння чужих.

6. Визначте, використовуйте та усно поясніть деякі основні стратегії, які використовуються для прогресу в навчанні. Цей критерій має на меті оцінити, чи використовуються стратегії, які сприяють процесу навчання: наприклад, здатність оцінювати свій прогрес, рефлексія над власним навчанням, використання різних способів зберігання, запам'ятовування та перегляду словникового запасу; правильне використання словника для визначення значення, відповідного контексту; використання бібліографічних, комп'ютерних та цифрових ресурсів для збору інформації, розширення або перегляду аспектів, над якими працювали в класі, участь в оцінюванні власного навчання та використання деяких механізмів самокоригування.

7. Використовуйте інформаційно-комунікаційні технології в керованому порядку для пошуку інформації, створюйте тексти на основі моделей і встановлюйте особисті стосунки, проявляючи інтерес до їх використання. Мета полягає в тому, щоб оцінити за цим критерієм здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології як засіб спілкування та навчання під час звичайних занять у класі та встановлювати особисті стосунки. Комунікації, які налагоджені, стосуватимуться сімейних проблем, над якими працювали раніше. Він також враховуватиме, чи цінується мовне розмаїття як елемент збагачення, ставлення до іноземної мови та спроби її використання.

8. Визначте та наведіть приклади деяких соціальних, культурних, історичних, географічних чи літературних аспектів країн, де розмовляють іноземною мовою, і виявляйте інтерес до вивчення їх. Через цей критерій оцінюватиметься знання найважливіших і характерних особливостей суспільства, культури, історії, географії та літератури країн, де розмовляють іноземною мовою. Так само буде оцінено, чи учні виявлятимуть повагу до цінностей і поведінки інших народів, долаючи таким чином деякі стереотипи.

Висновки. Отже, очевидним є те, що з 1990 року і, безумовно, з нового тисячоліття, викладання іноземних мов в Іспанії мало чітку мету: сприяти зміцненню культурно-політичних зв'язків багатомовної та мультинаціональної Європи. Процес переходу до демократії, започаткований Іспанією в 1970-х роках, також був шляхом переходу до європейської інтеграції та конвергенції. Освітні реформи, здійснені в той ключовий період модернізації Іспанії, намагалися встановити правові рамки, в яких суспільство могло б поступово стати рівним суспільству сусідніх європейських країн, також у сфері освіти, на що й були спрямовані закони про освіту (LGE, LOGSE, LOE, LOMCE).

Література:

1. Palacios I. M. La enseñanza del inglés en España a debate. Universidade de Santiago de Compostela, Santiago de Compostela, 1994. P. 22.

2. Madrid D. Problemática de la enseñanza de las lenguas extranjeras en España. Granada: Grupo Editorial Universitario, 2001. P. 12-17.

3. González Villarón M. La enseñanza de lenguas extranjeras en España y Holanda. Un estudio comparado (Tesis doctoral). Madrid : Universidad Complutense de Madrid, Facultad de Educación. Departamento de Teoría e Historia de la educación, 2015. P. 258.

4. Jimenez C. C. El Marco Europeo Común de Referencia para las lenguas y la comprensión teórica del conocimiento del lenguaje: exploración de una normatividad flexible para emprender acciones educativas. Universidad Nacional Autónoma de México, 2011. P.9

References:

1. Palacios, I. M. (1994). La enseñanza del inglés en España a debate. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1994.
2. Madrid, D. (2001). Problemática de la enseñanza de las lenguas extranjeras en España. Granada: Grupo Editorial Universitario.
3. González Villarón, M. (2015). La enseñanza de lenguas extranjeras en España y Holanda. Un estudio comparado (Tesis doctoral). Madrid: Universidad Complutense de Madrid. Facultad de Educación. Departamento de Teoría e Historia de la educación.
4. Jimenez, Carlos César (2011). El Marco Europeo Común de Referencia para las lenguas y la comprensión teórica del conocimiento del lenguaje: exploración de una normatividad flexible para emprender acciones educativas. Universidad Nacional Autónoma de México.